

Årsplan for Dovre barnehage

Årsplanen for Dovre barnehage

Målsetning

Årsplanen skal gi en oversikt over og synliggjøre det praktiske og pedagogiske innholdet i virksomheten, og være et bindeledd mellom foreldrene og barnehagen. Samtidig er planen et viktig arbeidsredskap for personalet da den uttrykker krav og forventninger som stilles i arbeidet. Innholdet i årsplanen er forankret i Rammeplanen for barnehage (2017) og Barnehageloven (2021).

Dovre barnehage

Dovre barnehage er under renovering og ombygging om kort tid. Derfor har vi flyttet til gamle Dovre skule, og vil bruke dette som midlertidige lokaler under ombygging. Barnehagen drives etter gjeldende lover og forskrifter og "vedtekter for kommunale barnehager i Dovre".

KJÆRNEVERDIENE VÅRE

Trygghet

God kommunikasjon og samarbeid

Barn og foreldre skal få medvirkning i barnehagen

OMSORG

Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg i Dovre barnehage:

- Personalet skal se det unike i hvert barn.
- Personalet skal se det unike i gruppen.
- Omsorg er å være lydhør, gi nærhet, innlevelse, humor og glede.
- Omsorg er å gi trygghet.
- Omsorg er nært knyttet til stell, måltider og påkledning.
- God omsorg er en forutsetning for sosial utvikling, læring og et positivt selvbilde.
- Omsorg er å være åpen for barnas følelser, uten å avlede de.
- Omsorg i barnehagen henger tett sammen med etisk profesjonsutøvelse og refleksjon i arbeid med barn.

POSITIVT SELVBILDE

Vi vil gjøre det synlig hva den enkelte kan og bygge videre på det. Alle barna skal oppleve mestring.

- Jeg kan, se på meg.
- Jeg tør, se på meg.
- Jeg vil prøve noe nytt, se på meg.
- Det jeg sier er viktig for andre.

- Tilbakemeldingen jeg får fra andre lærer meg noe om meg selv.
- Alle disse utsagnene kan knyttes til den barnehagefaglige forståelsen av begrepet anerkjennelse. Anerkjennende samspill. Anerkjennelse handler om å se barn som kompetente og likeverdige aktører i disse samspillene.

LEKEN

- Leken har en framtrødende plass i barnas liv i barnehagen.
- Barnehagen er tilrettelagt for variert lek på tvers av alder.
- Vi gir impulser til lek ved turer og opplevelser.
- I leken finner barna venner.
- De får mulighet til å påvirke sin egen lek.
- Personalet er til stede og støtter, inspirerer og oppmuntrer leken.
- Leken har en framtrødende plass i barnehagen og egenverdi i seg selv.
- Den er en arena for læring og danning.

LÆRING

Vi lærer hele tiden i hverdagen. Barnas spørsmål og interesser danner grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen. Læringen vil være preget av kvaliteten i samspillet mellom de barn og voksne som deltar. Barna lærer gjennom all lek og aktivitet de deltar i.

DANNING

Danning er det som skjer i samspillet med barnet og omgivelsene. Dette er en kontinuerlig prosess, den forutsetter refleksjon og foregår hele livet. Det at barna tar hensyn til hverandre og deltar i samhandlingsprosesser i lek og læring er forutsetninger for deres dannelse.

De ansattes jobb er å danne en best mulig sosial plattform for barna i barnehagen for videre danning. Barnehagen er en kulturarena hvor mange ulike kulturer møtes. Alle skal få følelsen av at de er verdifulle i fellesskapet, og da er det viktig at vi støtter hvert enkelt barns bakgrunn. Dersom vi skal klare dette, må vi voksne også være i en kontinuerlig dannelsesprosess. Vi må møte samfunnets raske endringer og tilpasse oss utfordringene dette medfører. Da er det viktig at vi stopper opp underveis og reflekterer, både sammen med barna og oss kolleger imellom. I dette arbeidet er konkretisering og det å sette ord på ting svært viktig.

DOKUMENTASJON OG EVALUERING

Vi skriver en vurdering av hver periode som kommer ut til dere foreldre med ny periodeplan. Vi fyller ut TRAS skjema digitalt for alle barn og supplerer med andre kartleggingsverktøy ved behov.

Dokumentasjonen blir et viktig utgangspunkt for vår evaluering av arbeidet, og med utgangspunkt i dokumentasjonen som viser hvor barnas fokus er skal personalet komme fram til hvordan de skal arbeide videre.

Dokumentasjon i barnehagen foregår gjennom periodeplaner, pedagogiske analyser, dagbokinnlegg og beskjeder i appen, praksisfortellinger, observasjoner, pedagogisk dokumentasjon (for eksempel bilder, forming, prosjekter, leker).

Dokumentasjon blir også viktig for de ansattes kritiske og etiske refleksjon over det pedagogiske innholdet og sin egen rolle og arbeidsmåter.

SATSNINGSOMRÅDENE 2025

Vi vil ha relasjon og lagbygging for alle barna. Både barnehagene og skolene i Dovre har deltatt i et samarbeid med Marco Elsafadi, som en forlengelse av pilotarbeidet. Vi fortsetter dette tette samarbeidet i 2025.

Som en del av kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis deltar barnehagene i et regionalt utviklingsarbeid i samarbeid med høyskolen i Innlandet. Samtlige ansatte deltar i arbeidet.

Fokusområdene vil være:

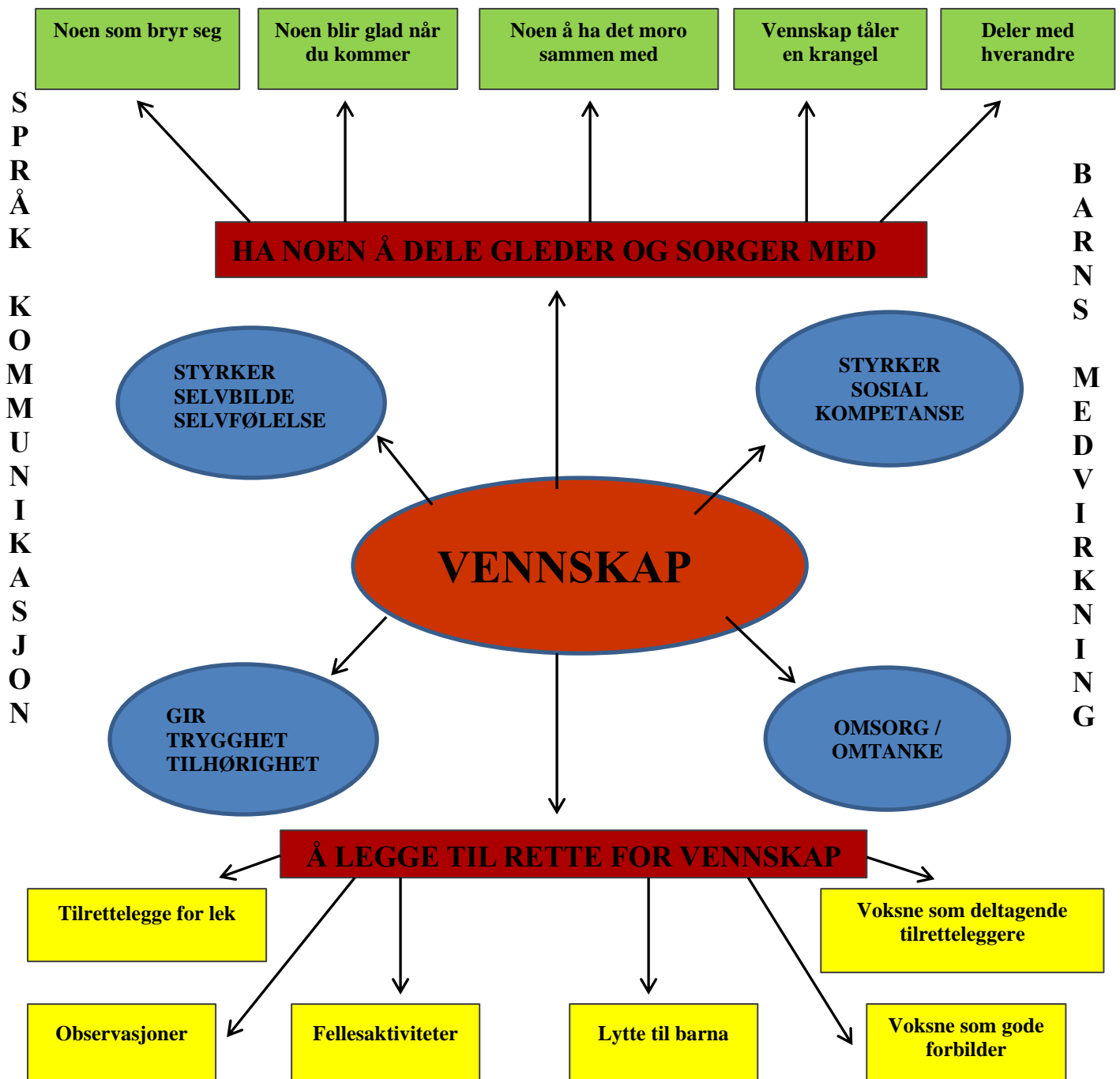
- Barns trivsel- voksnes ansvar- den sensitive voksne.
- Relasjonskompetanse hos ansatte- bevissthet om egen væremåte.
- Barnehagen som lærende organisasjon.
- Faglig ledelse- å lede seg selv og andre.

VENNSKAP

Barnehagen skal legge til rette for vennskap og fellesskap og bidra til at barn utvikler trygghet og stolthet over egen tilhørighet og respekt for andres kulturelle verdier og ytringer. Det gjennomføres intervju av fire og femåringene i løpet av året, i forbindelse med temaet vennskap og trivsel.

VIKTIG FOR Å BYGGE VENNSKAP I DOVRE BARNEHAGE

VOKSENROLLEN

For at vi skal kunne ivareta alle de mål og målsettinger vi har satt oss, trenger vi voksne som er bevisst på sin utøvende rolle sammen med barna. Vi trenger voksne som klarer å reflektere over egne handlinger og valg. Barnehagen er en arena som stadig er i endring. Derfor vil vår rolle som voksne også endres i forhold til krav som stilles utenfra. Vi i Dovre barnehage vil være best mulig voksne for barna som går i barnehagen vår. For at vi skal kunne være det er det viktig at vi stiller oss selv noen spørsmål om hvordan vi er sammen med barna. Vi bruker praksisfortellinger i personalgruppen, noe som er en god refleksjons- og dokumentasjonsmetode for oss. Det er selvopplevde og selvskrevne fortellinger fra barnehagehverdagen, som vi kan benytte på mange områder:

- mellom handling og refleksjon i faglige drøftinger og i utviklingsarbeid
- i observasjonsarbeid
- i veiledningsarbeid
- i dokumentasjons- og vurderingsarbeid
- i kontaktarbeid mellom ansatte og brukere
- som redskap i arbeid med kvalitet

MOBBING

Vi har en handlingsplan for forebygging av mobbing som gjelder for begge barnehagene i Dovre. Vi jobber bevisst med å oppdage og motarbeide mobbing i barnehagen. Nulltoleranse for mobbing er hele barnehagens ansvar. Voksne har en etisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Barn fortjener en barndom preget av vennskap, fantasifull lek, gode opplevelser og nære relasjoner til voksne og andre barn. Mobbing hører ikke hjemme i den gode barndommen. Det er viktig med gode relasjoner og gode opplevelser i barnehagen. Voksne har ansvar for barns oppvekstmiljø. Å forebygge og stoppe mobbing er og blir et voksenansvar. Vi skal tydelig vise at mobbing er uakseptabelt.

SOSIAL KOMPETANSE ER VIKTIG FOR Å BYGGE VENNSKAP

Mål for barnehagen:

- Utvikle empati, evnen til å sette seg inn i andres følelser og opplevelser.
- Lære barna å ta kontakt på en positiv måte.
- Lære barna å vise omtanke for hverandre ved å hjelpe, dele, støtte og gi omsorg.
- Lære barna å tolke lekesignalene og engasjere seg i leken.
- Utvikle prososial atferd, ønske om å gjøre godt mot andre.

Sosial kompetanse handler om hvordan vi omgås hverandre.

Vi ønsker at barna skal

- klare å ta hensyn til andre i leken og sette seg inn i hvordan andre har det (empati).
- Ønske å utføre handlinger som har til hensikt å være til glede og nytte for andre (prososial atferd).
- Kunne vente på tur, inngå kompromisser og følge opp avtaler (selvkontroll).
- Ta initiativ i forhold til andre mennesker, våge å spørre andre mennesker om ting de lurer på, introdusere seg selv og reagere hensiktsmessig på andres handlinger (selvhevdelse).
- Se verdien i å skape humor og å leke med ord og tanker.

RAMMELPAN

Kunnskapsdepartementet fastsatte ny forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver medio mars 2017. Denne er grunnleggende for oss sammen med lov om barnehagen.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

SNAKKEPAKKEN- SPRÅKSPRELL- TRAS

"alle barn må få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen."

0-3 år: La barna

- Oppleve voksne som setter ord på det som fanger barnets oppmerksomhet.
- Oppleve voksne som benevner det vi gjør, ser og hører.
- Sammen med voksne, sette ord på felles opplevelser og ting som skal skje.
- Ha tilgang til peke- og billedbøker, samt bøker med noe tekst.
- Bli kjent med korte eventyr/fortellinger som f.eks. bukkene bruse, de tre små bjørner og de tre små griser.
- Bli kjent med, og trene på rim, regler og bevegelsessanger.
- Øve på å telle f.eks. før bordverset eller når vi synger i samlingsstund.
- Ha en sentral plass i hverdagen gjennom godt lekemateriell, stimulering til lek tilpasset barnets lekekompetanse og ved at det settes av TID til barnas lek.

3-6 år: La barna

- Få trening i å sette ord på egne følelser, samt å kjenne igjen følelser hos andre.
- Få hjelp til å definere ønsker og erfaringer gjennom språket f.eks. i hverdagssituasjoner, samlinger og barnesamtaler.
- Få trening i å bruke språket i konflikter og å sette ord på det som er vanskelig, f.eks. gjennom veiledning av voksne og ved å lese bøker som omhandler temaet, rollespill.
- Ha tilgang til billedbøker, faktabøker og bokstavspill.
- Trene på rim og regler regelmessig.
- Bruke sang i ulike situasjoner gjennom dagen f.eks. til måltid, samling og lek.
- Opplive voksne som stimulerer og gir rom for lek.

BARNES MEDVIRKNING

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. De skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

(Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning)

I praksis vil barns medvirkning for de på gul gruppe som ikke har så mye verbalt språk enda, gå ut på at de voksne er på gulvet i lag med barna og tar tak i det som barna viser interesse for, setter ord på dette og hjelper de å bygge videre på den leken de har vist interesse for. Det er også svært viktig for barna på rød, blå og grønn gruppe at de voksne "er der barna er", viser interesse og deltar i leken deres, samt hjelper de videre i leken.

Ellers handler barns medvirkning om så mye mer enn å få velge. Her er noen av våre tanker om hva vi vektlegger i forhold til barns medvirkning:

TRAFIKKSIKKERHET

- Barna lærer enkle trafikkregler for fotgjengere.
- Barna lærer om sikring i bil, sykkelhjelm og refleks.
- Trygg trafikk har et pedagogisk materiell med en hånddukke som heter Tarkus. Han vil bli brukt i barnehagen. Dette vil bli gjort i mai måned på storbarnsavdelingen.
- Foreldrene får informasjon om barnas sikkerhet på parkeringsplass og lukking av grinda på foreldremøte.
- Det stilles krav til at foreldre sikrer barna i bilen til og fra barnehagen.

FAGOMRÅDENE

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt og de vil ikke opptre isolert. Flere fagområder vil være representert samtidig i ulike temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet. Lærestoff, arbeidsmåter, utstyr og organisering legges til rette med tanke på barns ulike behov og utvikling, og derfor vil dette varieres fra gruppe til gruppe. Vi presenterer en tabell hvor vi har satt opp målene for hvert fagområde fra rammeplanen og tilpasset dem til hvert alderstrinn. Dette for å sikre progresjon. Målene vil dere finne igjen i periodeplanene sammen med arbeidsmåtene.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

"kommunikasjon er ikke bare ord"

GUL GRUPPE	Mål: Barna skal få oppleve et rikt språkmiljø, både verbalt og kroppslig. Lytte, observere og gi respons i gjensidig samhandling med barn og voksne.
RØD GRUPPE	Mål: Som for gul gruppe og videreutvikle begrepsforståelse og bruke et variert ordforråd. Bli kjent med bøker, sanger, bilder, media m.m.
BLÅ GRUPPE	Mål: Som for rød gruppe og bruke sitt språk til å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og samvær.

GRØNN GRUPPE	Mål: Som for blå gruppe og få et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler og som inspirasjon til fabulering og nyskaping. Lytte til lyder og rytme i språket og få erfaring med symboler som tallsiffer og bokstaver.
---------------------	--

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

"Barna skal følges - ikke fylles!"

GUL GRUPPE	Mål: Barna skal få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring og skaffe seg gode erfaringer og allsidig bevegelser og utfordringer. Oppleve matglede.
RØD GRUPPE	Mål: Som for gul gruppe og videreutvikle sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme, og motorisk følsomhet. Få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider. Oppleve matglede og matkultur.
BLÅ GRUPPE	Mål: Som for rød gruppe og utvikle glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer, og få en forståelse av hvordan en bruker og samtidig ta vare på miljøet. Oppleve matglede og matkultur.
GRØNN GRUPPE	Mål: Som for blå gruppe og utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige. Få kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold. Oppleve matglede og matkultur.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

"Barn skaper sin egen kultur ut fra egne opplevelser."

GUL GRUPPE	Mål: Barna opplever tilstedeværelse av kunst og kultur. Erfare gjennom alle sanser og ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.
RØD GRUPPE	Mål: Som for gul gruppe og styrke sin kulturelle identitet og sine personlige uttrykk.
BLÅ GRUPPE	Mål: Som for rød gruppe og utvikle sin evne til å bearbeide og kommunisere inntrykk og gi et variert uttrykk gjennom skapende virksomhet.

GRØNN GRUPPE	Som for blå gruppe og utvikle elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form for å kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama. Oppleve at kunst, kultur og estetikk bidrar til nærhet og forståelse.
--------------	--

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

"Naturen er kilde til undring..."

GUL GRUPPE	Mål: Barna skal få gjøre erfaringer via alle sine sanser og oppleve naturen og undre seg over naturens mangfold.
RØD GRUPPE	Mål: Som for gul gruppe og oppleve glede over å ferdes i naturen og få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen.
BLÅ GRUPPE	Mål: Som for rød gruppe og få erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjonen.
GRØNN GRUPPE	Mål: Som for blå gruppe og få erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

"Filosofi betyr kjærlighet til visdom."

GUL GRUPPE	Mål: Barna skal få tid og rom for undring. Tilegne seg samfunnets grunnleggende holdninger og verdier.
RØD GRUPPE	Mål: Som for gul gruppe og få erfare at grunnleggende spørsmål er vesentlige ved at det gis anledning og rom for undring, tenkning, samtaler og fortellinger. Få innsikt i kristne grunnverdier og deres plass i kulturen.
BLÅ GRUPPE	Mål: Som for rød gruppe og utvikle toleranse og interesse for hverandre, samt respekt for hverandres bakgrunn, uansett kultur og religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Få kjennskap til kristne høytider og tradisjoner. Få kjennskap til tradisjoner knyttet til høytider i religioner og livssyn som er representert i barnegruppa.
GRØNN GRUPPE	Mål: Som for blå gruppe og bli kjent med religion, etikk og filosofi som del av kultur og samfunn.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

"Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet".

GUL GRUPPE	Mål: Barna skal bli kjent med og delta i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet. Erfare at alle mennesker, uansett erfaringer og forutsetninger inngår i, og bidrar til barnehagens fellesskap.
RØD GRUPPE	Mål: Som for gul gruppe og utvikle tillit til egen deltakelse i og påvirkning av fellesskapet. Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett.
BLÅ GRUPPE	Mål: Som for rød gruppe og bli kjent med historiske endringer i lokalmiljø og samfunn.
GRØNN GRUPPE	Mål: Som for blå gruppe og bli kjent med at samene er Norges urbefolkning.

ANTALL, ROM OG FORM

"Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse"

GUL GRUPPE	Mål: Barna skal få erfare antall, rom og form gjennom alle sine sanser.
RØD GRUPPE	Mål: Som for gul gruppe og få erfare ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne.
BLÅ GRUPPE	Mål: Som for rød gruppe og få erfare plassering og orientering og på den måten utvikle sine evner til lokalisering.
GRØNN GRUPPE	Mål: Som for blå gruppe og tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper.

DETTE SKJER I DOVRE BARNEHAGE

MÅNED	SPESEILLE AKTIVITETER I DOVRE BARNEHAGE
JANUAR	Fadderordningen Starter for skolestarterne.
FEBRUAR	Pysj og pysjefest. Markering av fastelaven. 6. Februar og Samefolkets dag. Vinteraktiviter.
MARS	Skilek, aking med påfølgende skidag.
APRIL	Påskeaktiviteter og påskeverksted. Eventyrperiode.
MAI	Trafikksikkerhet Tarkus 17. mai - forberedelser
JUNI	Tur førskoleabarna, avslutning, someraktiviteter
JULI	Sommerferie
AUGUST	Tilvenning Bli kjent
SEPTEMBER	Fotografering. Brannvernuke. Høstaktiviteter.
OKTOBER	Dyrelivet og naturen om høsten. Høst og

	høsttegn.
NOVEMBER	Vinter og juleforberedelse r.
DESEMBER	Markere Lucia. Nissebesøk/ Nissefest. Gudstjeneste. Presten kommer på besøk og prater om juleevangeliet. Pepperkakebaking. Julefrokost for barn og foresatte.

Aktiviteter i barnehagen:

Vi prøver så godt vi kan å fordele aktiviteter utover ulike dager. Dersom de som ikke har full plass i barnehagen har lyst til å delta på noe som skjer på deres fridag har de anledning til å kjøpe dagplass, dersom det er ledig kapasitet.